

[Prima Pagină](#) > ... > [Introducerea Unei Acțiuni În Justiție](#) > [Unde Și Cum](#) > [Costuri](#) > [Bulgaria](#)

Costuri

Conținut furnizat de
Bulgaria

Bulgaria

Această pagină oferă informații cu privire la taxele judiciare din Bulgaria.

Cadrul de reglementare privind onorariile pentru profesiile juridice

Avocații

[Legea privind activitatea barourilor \(Zakon za advokaturata\):](#)

Articolul 36 alineatul (1) Avocații (*advokat*) și avocații dintr-un alt stat membru al UE au dreptul la remunerație pentru activitatea lor.

(2) Onorariul se stabilește prin intermediul unui contract încheiat între avocat sau avocatul dintr-un alt stat membru al UE și client. Cuantumul onorariului trebuie să fie rezonabil și justificat și nu poate fi mai mic decât onorariul prevăzut într-un regulament adoptat de Consiliul Suprem al Baroului (*Visshiya advokatski savet*) pentru tipul de activitate respectiv.

(3) În cazul în care nu a fost semnat niciun contract, Consiliul Suprem al Baroului stabilește, la cererea avocatului, a avocatului dintr-un alt stat membru al UE sau a clientului, onorariul care trebuie plătit în conformitate cu regulamentul adoptat de Consiliul Suprem al Baroului.

(4) Onorariul poate fi stabilit în termeni absoluți și/sau ca procent dintr-o sumă care poate fi acordată de către instanță, în funcție de rezultatul procedurii. Din această sumă sunt excluse onorariul aferent activității de apărare în cauzele penale și onorariul pentru cauzele civile în care se urmărește un interes moral.

Articolul 38 alineatul (1) Avocații și avocații dintr-un alt stat membru al UE pot oferi în mod gratuit consultanță și asistență juridică pentru:

1. persoanele care au dreptul la pensie de întreținere;
2. persoanele aflate în dificultate financiară;
3. membrii familiei apropiate sau extinse sau un alt practician în domeniul dreptului.

(2) În cazurile menționate la alineatul (1), dacă partea adversă din cadrul procedurii este obligată la plata cheltuielilor de judecată, avocatul sau avocatul dintr-un alt stat membru al UE are dreptul la remunerație. Instanța stabilește cuantumul onorariului, care nu poate fi mai mic decât cel prevăzut de regulamentul menționat la articolul 36 alineatul (2), și dispune plata acestuia de către cealaltă parte.

Remunerația (onorariul) se stabilește în conformitate cu articolul 36 alineatul (6) din [Regulamentul nr. 1/2004 al Consiliului Suprem al Baroului privind remunerația minimă a avocaților](#).

Secțiunea II

Onorarii pentru consiliere, consultanță, redactarea documentelor și a contractelor

Articolul 6 alineatul (1) Onorariile pentru consiliere, consultanță și redactarea documentelor și a contractelor se stabilesc după cum urmează:

1. pentru consiliere verbală, consultanță privind medierea fără implicarea unui avocat, obținerea de informații de la instanțe și organisme administrative etc. — 100 BGN;
2. pentru o consultanță scrisă – 200 BGN;
3. pentru analizarea unei chestiuni și formularea unui aviz cu privire la aceasta – 450 BGN;
4. pentru plângeri și rapoarte adresate parchetului, poliției și administrațiilor centrale sau locale – 200 BGN;
5. pentru invitațiile notariale, cererile de acceptare sau de refuz al moștenirii, redactarea documentelor care fac obiectul înscrierii în registrele notariale, cererile de anulare a datoriilor și alte cereri – 200 BGN;
6. pentru cererile de renunțare sau de restabilire a cetățeniei bulgare – 450 BGN;
7. pentru redactarea unui testament – 300 BGN;
8. pentru elaborarea de: contracte scrise, titluri de proprietate, documente privind vânzări, schimburi, cadouri, ipoteci, terenuri și servituți, tranzacții extrajudiciare, inclusiv elaborarea de acorduri încheiate în cadrul procedurilor de mediere fără implicarea unui avocat, precum și pentru efectuarea de verificări și întocmirea de rapoarte privind circumstanțele relevante pentru o tranzacție pe baza valorii contractului sau a actului relevant:
  1. în cazul în care valoarea interesului material este de maximum 1 000 BGN – 250 BGN;
  2. în cazul în care valoarea interesului material este cuprinsă între 1 000 BGN și 10 000 BGN – 250 BGN plus 3 % din suma care depășește 1 000 BGN;
  3. în cazul în care valoarea interesului material este cuprinsă între 10 000 BGN și 100 000 BGN – 500 BGN plus 2 % din suma care depășește 10 000 BGN;
  4. în cazul în care valoarea interesului material este cuprinsă între 100 000 BGN și 1 000 000 BGN — 2 300 BGN plus 1 % din suma care depășește 100 000 BGN;
  5. în cazul în care valoarea interesului material depășește 1 000 000 BGN – 11 300 BGN plus 0,5 % din suma care depășește 1 000 000 BGN;
9. pentru întocmirea documentelor și a cererilor de înregistrare a circumstanțelor și înscrierea actelor privind:
  1. comercianți individuali – 250 BGN;
  2. societăți în nume colectiv – 300 BGN;
  3. societăți în comandită simplă – 400 BGN;
  4. societăți cu răspundere limitată – 500 BGN;
  5. societăți pe acțiuni – 1 000 BGN;
  6. cooperative – 750 BGN;
  7. societăți cooperative de locuințe – 750 BGN;
  8. fundații și asociații non-profit – 600 BGN;
10. pentru depunerea documentelor de înregistrare a circumstanțelor și pentru înscrierea actelor în registrele relevante, fără întocmirea vreunui document, onorariul este echivalent cu jumătate din onorariile prevăzute la punctul 9;
11. pentru prestarea de servicii juridice sub forma unui abonament în temeiul unui contract încheiat cu o persoană juridică sau cu un comerciant individual – 800 BGN pe lună, cu un onorariu separat pentru prezentarea avocatului în instanță în numele persoanei juridice respective sau al comerciantului individual respectiv;
12. pentru consultanță acordată pe bază orară – 120 BGN;
13. pentru certificarea copiilor documentelor predate avocatului în legătură cu sau pentru protecția drepturilor și intereselor juridice ale clientului în temeiul articolului 32 din [Legea privind activitatea barourilor](#) – 3 BGN pentru prima pagină și 2 BGN pentru fiecare dintre paginile următoare;
14. pentru întocmirea documentelor de participare la proceduri în temeiul [Legii privind achizițiile publice](#) (*Zakon za obshtestvenite porachki*), a documentelor privind licitațiile și procedurile concurențiale în temeiul [Legii privind proprietățile de stat](#) (*Zakona za darzhavnata sobstvenost*), al [Legii privind proprietățile municipalităților](#) (*Zakona za obshtinskata sobstvenost*) și al [Legii privind concesiunile](#) (*Zakona za kontsesiite*), onorariul avocatului se stabilește în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 6 alineatul (1) punctul 8 pe baza valorii procedurii anunțate, dar nu mai mic de 2 000 BGN.

(2) Onorariul menționat la alineatul (1) se majorează cu jumătate în cazul în care asistența judiciară este furnizată într-o limbă străină. În cazul în care documentele sunt redactate în mai multe limbi, clientul plătește un onorariu separat echivalent cu sumele prevăzute la alineatul (1) pentru fiecare dintre limbile în care sunt redactate documentele.

(3) Onorariile menționate la alineatele (1) și (2) se dublează pentru asistența judiciară acordată în caz de urgență sau în zile nelucrătoare.

Secțiunea III

Onorariile pentru procedurile civile și administrative în fața unei singure instanțe

Articolul 7 alineatul (1) Onorariul pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cauze civile se stabilește după cum urmează:

1. în cazul procedurilor de revocare a unei decizii de concediere și de reintegrare, onorariul nu este mai mic decât cuantumul salariului minim lunar în Bulgaria la momentul încheierii contractului de asistență judiciară sau la momentul stabilirii onorariului în conformitate cu articolul 2;
2. în cazul procedurilor judiciare pentru desfacerea căsătoriei – 1 200 BGN, iar în cazul desfacerii căsătoriei prin acordul soților – 800 BGN. În acest din urmă caz, atunci când trebuie redactat un acord de lichidare a regimului matrimonial, se aplică, de asemenea, dispozițiile de la alineatul (4).
3. pentru acțiuni privind stabilirea paternității și contestarea paternității – 1 200 BGN;
4. pentru alte acțiuni nepecuniare – 1 000 BGN;
5. pentru procedurile necontencioase și procedurile de conservare a probelor – 750 BGN;
6. pentru cauzele privind obligațiile de întreținere – 500 BGN;
7. în cadrul acțiunilor introduse în fața unei instanțe arbitrale – o treime din cuantumul minim pentru soluționarea litigiilor în fața unei singure instanțe, în funcție de obiectul cauzei și de folosul urmărit de parte, dar nu mai mic decât cuantumul prevăzut la articolul 11 și, în cazul în care acțiunea este introdusă împotriva unei hotărâri de suspendare a procedurii, jumătate din cuantumul minim pentru soluționarea litigiului în fața unei singure instanțe, dar nu mai mic decât cuantumul prevăzut la articolul 11;
8. [nou în Monitorul Oficial (SG nr. 28/2014; abrogat prin Hotărârile nr. 13062 din 3 octombrie 2019 și nr. 5419 din 8 mai 2020 ale Curții Administrative Supreme (*Varhoven administrativen sad*) — SG nr. 45/2020, în vigoare din 15 mai 2020)];
9. pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cauzele de declarare a lipsei de capacitate – 1 000 BGN;
10. pentru procedurile în temeiul [Legii privind schimburile comerciale](#) (*Targovskiya zakon*) în cazul acțiunilor introduse de asociați sau acționari împotriva unei societăți, cererile de protecție a drepturilor de membru, procedurile în temeiul [Legii privind entitățile juridice fără scop lucrativ](#) (*Zakona za yuridicheskite litsa s nestopanska tsel*), al [Legii privind cooperativele](#) (*Zakon za kooperatsiite*), al [Legii privind registrul comerțului și registrul entităților juridice fără scop lucrativ](#) (*Zakona za targovskiya registar i registara na yuridicheskite litsa s nestopanska tsel*) și al [Legii privind registrul BULSTAT](#) (*Zakona za registar BULSTAT*), și pentru procedurile privind înregistrarea în temeiul altor legi și înregistrările asociate — 1 250 BGN.

(2) Onorariul pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cauze pentru care interesul material este cunoscut se stabilește după cum urmează:

1. în cazul în care valoarea interesului material este de maximum 1 000 BGN – 400 BGN;
2. în cazul în care valoarea interesului material este cuprinsă între 1 000 BGN și 10 000 BGN – 400 BGN plus 10 % din suma care depășește 1 000 BGN;
3. în cazul în care valoarea interesului material este cuprinsă între 10 000 BGN și 25 000 BGN – 1 300 BGN plus 9 % din suma care depășește 10 000 BGN;
4. în cazul în care valoarea interesului material este cuprinsă între 25 000 BGN și 100 000 BGN – 2 650 BGN plus 8 % din suma care depășește 25 000 BGN;
5. în cazul în care valoarea interesului material este cuprinsă între 100 000 BGN și 500 000 BGN – 8 650 BGN plus 4 % din suma care depășește 100 000 BGN;
6. în cazul în care valoarea interesului material este cuprinsă între 500 000 BGN și 1 000 000 BGN – 24 650 BGN plus 3 % din suma care depășește 500 000 BGN;
7. în cazul în care valoarea interesului material este cuprinsă între 1 000 000 BGN și 10 000 000 BGN – 39 650 BGN plus 1,5 % din suma care depășește 1 000 000 BGN;
8. în cazul în care valoarea interesul material este mai mare de 10 000 000 BGN — 174 650 BGN plus 0,6 % din suma care depășește 10 000 000 BGN;

(3) Onorariile pentru reprezentare în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor de faliment se calculează pe baza valorii sumelor pretinse pentru care se solicită deschiderea procedurii de faliment, în conformitate cu metodologia menționată la alineatul (2), dar nu pot fi mai mici de 1 500 BGN. Onorariul pentru redactarea unei cereri de deschidere a unei proceduri de insolvență și pentru formularea unei contestații pentru o creanță prezentată sau acceptată în cadrul unei proceduri de insolvență, precum și pentru participarea la o

procedură în care trebuie examinate contestațiile formulate, este echivalent cu jumătate din cuantumul prevăzut la alineatul (2), dar nu mai mic de 1 000 BGN. Onorariul pentru redactarea unei oferte și pentru participarea la o procedură de achiziție de bunuri din masa bunurilor care fac obiectul falimentului se stabilește în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 6 alineatul (1) punctul 8.

(4) Onorariul pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor de împărțire a bunurilor se stabilește în funcție de interesul părții reprezentate, astfel cum se prevede la alineatul (2), dar nu poate fi mai mic de 1 500 BGN pentru fiecare etapă a procedurii. Onorariul pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor de împărțire a terenurilor agricole se stabilește în funcție de interesul părții reprezentate, astfel cum se prevede la alineatul (2), dar nu poate fi mai mic de 750 BGN pentru fiecare etapă a procedurii.

Onorariul pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul acțiunilor introduse în temeiul articolelor 75, 76 și 108 din [Legea proprietății](#) (*Zakona za sobstvenosta*) se stabilește în funcție de interesul părții reprezentate, astfel cum se prevede la alineatul (2), dar nu poate fi mai mic de 800 BGN pentru bunurile mobile și de 1 500 BGN pentru bunurile imobile sau drepturile de proprietate aferente. Onorariul se stabilește pe baza prețului de piață al proprietății și, în cazul în care nu este disponibil niciun preț al pieței, pe baza evaluării fiscale.

(6) Onorariul pentru reprezentare în instanță, apărare și asistența juridică în cauzele privind existența, anularea sau rezilierea contractelor și pentru încheierea unui contract definitiv privind dreptul de proprietate se stabilește în funcție de interesul părții reprezentate, astfel cum se prevede la alineatul (2), dar nu poate fi mai mic de 1 500 BGN. Onorariul se stabilește pe baza prețului de piață al bunului și, în cazul în care nu se poate stabili prețul pieței, pe baza evaluării fiscale.

(7) Onorariul pentru apărarea juridică în cadrul unei proceduri de garantare a unei cereri viitoare, al unei proceduri de emitere a unui titlu executoriu în temeiul articolului 405 alineatele (3) și (4) din [Codul de procedură civilă](#) (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) și al unei proceduri de emitere a unui titlu executoriu se stabilește în conformitate cu alineatul (2), pe baza a jumătate din suma pretinsă.

(8) [abrogat în SG nr. 2/2009; nou în SG nr. 28/2014; fostul alineat (6) din SG nr. 84/2016; abrogat prin Hotărârile nr. 13062 din 3 octombrie 2019 și nr. 5419 din 8 mai 2020 privind procesul-verbal al Curții Supreme Administrative în SG nr. 45/2020, în vigoare din 15 mai 2020)].

(9) În cazul în care reprezentarea în instanță este asigurată într-o cauză care implică mai mult de două ședințe, se plătește un onorariu suplimentar de 250 BGN pentru fiecare ședință ulterioară.

Articolul 8 Onorariul pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cauze administrative care prezintă un interes material se stabilește în conformitate cu procedura menționată la articolul 7 alineatul (2).

(2) Pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cauze administrative fără interes material:

1. onorariul pentru cazurile prevăzute în [Legea privind amenajarea teritoriului](#) (*Zakona za ustroystvo na teritoriyata*) și [Legea privind cadastru și registrul funciar](#) (*Zakona za kadastara i imotniya registar*) este de 1 250 BGN;
2. pentru chestiunile care intră sub incidența [Codului securității sociale](#) (*Kodeksa za sotsialno ociguryavane*), onorariul este de 500 BGN;
3. Pentru chestiunile care intră sub incidența [Legii privind Ministerul Afacerilor Interne](#) (*Zakona za ministerstvoto na vatreshnite raboti*), onorariul este de 750 BGN.
4. pentru chestiunile care intră sub incidența [Legii privind standardizarea la nivel național](#) (*Zakona na natsionalnata standardizatsiya*) onorariul este de 600 BGN;
5. în ceea ce privește căile de atac împotriva deciziilor de lansare a procedurilor de licitație, a deciziilor de selecție a contractanților sau de încheiere a procedurilor de licitație de către o autoritate contractantă în temeiul [Legii privind achizițiile publice](#), onorariul se stabilește în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 8 alineatul (1), pe baza dobânzii utilizate pentru calcularea taxei de stat plătite pentru inițierea procedurilor; pentru toate celelalte căi de atac împotriva deciziilor autorităților contractante, onorariul este de 1 500 BGN.
6. pentru chestiunile care intră sub incidența [Legii privind documentele naționale de identitate din Bulgaria](#) (*Zakona za balgarskite lichni dokumenti*), onorariul este de 600 BGN;

7. pentru chestiunile care intră sub incidența [Legii privind sprijinul acordat producătorilor agricoli](#) (*Zakona za podpomagane na zemedelskite proizvoditeli*), onorariul este de 800 BGN;
8. pentru chestiunile care intră sub incidența [Legii privind protecția concurenței](#) (*Zakona za zashtita na konkurentsiyata*) în fața Comisiei pentru protecția concurenței (KZK) (*Komisiya za zaashtita na konkurentsata*), onorariul este de 1 500 BGN, iar atunci când este în joc un interes material (sanctiune pecuniară, amendă sau altă sancțiune), onorariul se stabilește în conformitate cu articolul 8 alineatul (1).
9. pentru chestiunile care intră sub incidența [Legii privind protecția împotriva discriminării](#) (*Zakona za zashtita ot diskriminatsiyata*) în fața Comisiei pentru protecția împotriva discriminării (KZD) (*Komisiya za zashtita ot diskriminatsiyata*) sau a unei instanțe, onorariul este 1 500 BGN;
10. pentru chestiunile care intră sub incidența [Legii privind protecția consumatorilor](#) (*Zakona za zashtita na potrebitelite*) și a [Legii privind protecția datelor cu caracter personal](#) (*Zakona za zashtita na lichnite danii*), onorariul este de 900 BGN.

(3) Onorariul pentru reprezentare în instanță, apărarea și asistența juridică în cauze administrative fără un interes material definit, cu excepția cazurilor menționate la alineatul (2), este de 1 000 BGN.

(4) Onorariul pentru reprezentare în instanță, apărarea și asistența juridică în fața unui organism administrativ se stabilește în conformitate cu alineatele precedente.

Articolul 9 Onorariul pentru redactarea unei cereri și a unui memoriu în apărare ca răspuns la o cerere, a unei cereri în recurs și a unui memoriu în apărare ca răspuns la o cerere în recurs fără reprezentare în instanță, precum și pentru analizarea unei cauze civile și semnarea unei cereri de recurs în temeiul articolului 284 alineatul (2) din [Codul de procedură civilă](#), în cazul în care cererea a fost redactată de un alt avocat, este de 3/4 din onorariile prevăzute la articolul 7 sau la articolul 8, dar nu mai mic de 400 BGN.

(2) Onorariul pentru formularea unui recurs, inclusiv motivele de casare prevăzute la articolul 280 alineatul (1) din [Codul de procedură civilă](#), fără reprezentare în instanță, este de 3/4 din onorariul prevăzut la articolul 7 sau articolul 8, dar nu mai mic de 1 200 BGN.

(3) Onorariul pentru redactarea unui memoriu în apărare ca răspuns la o cerere de recurs, inclusiv motivele de casare prevăzute la articolul 280 alineatul (1) din [Codul de procedură civilă](#), fără reprezentare în instanță, este de 3/4 din onorariul prevăzut la articolul 7 sau articolul 8, dar nu mai mic de 1 200 BGN.

(4) Onorariul pentru reprezentarea în instanță în cadrul unei acțiuni în anularea unei hotărâri executorii se stabilește în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 7 sau la articolul 8, dar nu poate fi mai mic de 1 000 BGN. Pentru formularea unei cereri în anularea unei hotărâri executorii sau a unui memoriu în apărare ca răspuns la o cerere în anularea unei hotărâri executorii, fără reprezentare în instanță, onorariul este de 3/4 din onorariul stabilit în conformitate cu articolul 7 sau cu articolul 8, dar nu poate fi mai mic de 750 BGN.

(5) Onorariul pentru formularea unei cereri la Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg și a unei trimiteri preliminare la Curtea de Justiție a Uniunii Europene din Luxemburg, fără reprezentare în instanță, nu poate fi mai mic de 2 000 BGN.

(6) Onorariul pentru formularea unui recurs în temeiul [Legii privind achizițiile publice](#), a unui memoriu în apărare scris, a unei contestații la un astfel de recurs, fără reprezentare legală în fața Comisiei pentru protecția concurenței sau a Curții Administrative Supreme, este de 3/4 din onorariul stabilit în conformitate cu articolul 8, dar nu mai mic de 600 BGN.

(7) Onorariul pentru redactarea unei contestații care trebuie prezentată unei autorități de supraveghere sau a unei cereri adresate unei instanțe competente pentru soluționarea unui litigiu privind corecțiile financiare aplicate proiectelor puse în aplicare cu asistență din partea UE sau în cadrul programelor operaționale, fără reprezentare legală, este de 3/4 din onorariul stabilit în conformitate cu articolul 8, dar nu mai mic de 600 BGN.

Articolul 10 Onorariul pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică ale unei părți în cadrul procedurilor de executare (recuperare a creanțelor) se stabilește după cum urmează:

1. pentru deschiderea procedurii de executare — 200 BGN;
2. pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică ale părților în cadrul procedurilor de executare silită și pentru luarea de măsuri în vederea achitării unei creanțe pecuniare - jumătate din

- onorariul menționat la articolul 7 alineatul (2);
3. pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică ale părților în cadrul procedurilor de executare silită pentru intrarea în posesia unui bun sau evacuare – jumătate din onorariile corespunzătoare menționate la articolul 7 alineatul (2), calculate pe baza valorii bunurilor;
  4. pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică ale unei părți în cadrul procedurilor de executare care implică alte acțiuni decât cele menționate la alineatele (2) și (3)-350 BGN;
  5. pentru un recurs împotriva acțiunilor unui executor judecătoresc – 400 BGN și atunci când recursul este judecat în ședință publică – 600 BGN; același onorariu se plătește reprezentantului legal al debitorului.

Articolul 11 Onorariul pentru redactarea unei cereri de comisie rogatorie, pentru formularea unei căi de atac în fața unei instanțe arbitrale și pentru contestarea acțiunilor unui executor judecătoresc, a unui notar, a unui judecător de stare civilă și a unui grefier este de 400 BGN, iar în cazul în care recursul este judecat în ședință publică – 600 BGN.

SECȚIUNEA IV

Onorarii pentru procedurile penale și administrative în fața unei singure instanțe

Articolul 12 Quantumul onorariului pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor preliminare este cel prevăzut la articolul 13 alineatul (1), iar în cazul acțiunilor procesuale desfășurate în zile diferite – 250 BGN pentru fiecare zi.

Articolul 13 alineatul (1) Onorariul pentru apărarea persoanei trimise în judecată, a părții care inițiază o urmărire penală privată sau a petiționarului unei astfel de proceduri se stabilește după cum urmează:

1. pentru infracțiuni care se pedepsesc cu suspendarea executării pedepsei sau cu amendă – 600 BGN;
2. pentru infracțiuni care se pedepsesc cu până la 5 ani de închisoare – 1 000 BGN;
3. pentru infracțiuni care se pedepsesc cu până la 10 ani de închisoare – 1 500 BGN;
4. pentru infracțiuni care se pedepsesc cu până la 15 ani de închisoare – 2 250 BGN;
5. pentru infracțiuni care se pedepsesc cu peste 15 ani de închisoare – 3 000 BGN;
6. pentru infracțiuni care se pedepsesc cu închisoarea pe viață – 6 000 BGN;
7. în cazul în care se ajunge la un acord de recunoaștere a vinovăției, cu condiția ca avocatul să nu fi fost implicat în procedura penală – 750 BGN;
8. [abrogat în SG nr. 2/2009; fostul alineat (9); modificat în SG nr. 28/2014; modificare publicată în SG nr. 28/2014, abrogată prin Hotărârile nr. 13062 din 3 octombrie 2019 și nr. 5419 din 8 mai 2020 privind procesul-verbal al Curții Administrative Supreme – SG nr. 45/2020, în vigoare din 15 mai 2020];
9. pentru prezentarea în fața unei instanțe în baza unei scrisori de autorizare cu privire la măsurile de supraveghere judiciară, cu condiția ca avocatul să nu fi fost implicat în procedura penală — 900 BGN;
10. [modificat în SG nr. 2/2009; modificat în SG nr. 28/2014; modificare publicată în SG nr. 28/2014, abrogată prin Hotărârile nr. 13062 din 3 octombrie 2019 și nr. 5419 din 8 mai 2020 privind procesul-verbal al Curții Administrative Supreme – SG nr. 45/2020, în vigoare din 15 mai 2020; abrogat în SG nr. 68/2020].

(2) Pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică ale unui reclamant sau pârât în cauze civile, onorariul se stabilește în conformitate cu procedura menționată la articolul 7 alineatul (2).

(3) Pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică ale inculpatului, ale unei părți care inițiază o urmărire penală privată sau ale unui petiționar al unei astfel de proceduri cu privire la mai multe acuzații, onorariul prevăzut la alineatul (1) se majorează cu jumătate pentru cea mai gravă acuzație.

(4) Pentru apărarea mai multor persoane, onorariul pentru fiecare dintre pârâți se stabilește în conformitate cu procedura prevăzută la alineatul (1).

Articolul 14 alineatul (1) În cazul în care ședința de judecată într-o cauză penală durează mai mult de o zi, onorariul suplimentar pentru fiecare zi ulterioară este de 250 BGN.

(2) În cazul în care reprezentarea în instanță este asigurată într-o cauză penală sau într-o cauză administrativă care implică mai mult de două ședințe de judecată, se plătește un onorariu suplimentar de 250 BGN pentru fiecare ședință ulterioară.

Articolul 15 Onorariul pentru formularea unui apel sau a unui recurs, fără reprezentare legală este de 3/4 din

onorariul prevăzut la articolul 13.

Articolul 16 Onorariul pentru acțiunile introduse de petiționarii care inițiază o urmărire penală privată în cauze penale este de 300 BGN și de 600 BGN pentru acțiunile judecate în ședință publică.

Articolul 17 Nu este permisă negocierea unui onorariu de succes, care depinde de rezultatul procedurii penale, chiar și în cazul unei acțiuni civile introduse în cadrul unui proces penal.

Articolul 18 alineatul (1) Onorariul pentru formularea unui recurs împotriva unei decizii de impunere a unei sancțiuni, fără reprezentare legală, se stabilește în conformitate cu normele prevăzute la articolul 7 alineatul (2), pe baza a jumătate din valoarea sancțiunii sau a despăgubirii, dar nu mai mic de 100 BGN.

(2) În cazul în care sancțiunea administrativă este sub forma unei amenzi, a unei sancțiuni pecuniare și/sau a unei despăgubiri pecuniare, taxa se stabilește în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) pe baza valorii fiecărei amenzi, sancțiuni pecuniare și/sau despăgubiri pecuniare impuse/acordate.

(3) (nou în SG nr. 28/2014; abrogat prin Hotărârile nr. 13062 din 3 octombrie 2019 și nr. 5419 din 5 mai 2020 ale Curții Supreme Administrative în SG nr. 45/2020, în vigoare din 15 mai 2020).

(4) (nou în SG nr. 68/2020; modificat în SG nr. 88/2022) Onorariul pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cauzele privind infracțiuni administrative, altele decât cele menționate la alineatul (2), este de 500 BGN.

Secțiunea V

Onorarii pentru participarea la proceduri reglementate în mod specific de lege în fața unei singure instanțe

Articolul 19 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor prevăzute în [Legea sănătății](#) (*Zakona za Zdraveto*) este de 500 BGN.

Articolul 20 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor judiciare autonome în temeiul [Legii privind protecția copilului](#) (*Zakona za zakrila na deteto*) este de 600 BGN.

Articolul 21 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor prevăzute în capitolele IX, X și XI din [Codul familiei](#) (*Semeyniya kodeks*) este de 600 BGN.

Articolul 22 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor prevăzute în [Legea privind protecția împotriva violenței domestice](#) (*Zakona za zashtita domashnoto nasilie*) este de 600 BGN.

Articolul 23 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor prevăzute în [Legea privind extrădarea și mandatul european de arestare](#) (*Zakona za ekstraditsiya i evropeyskata zapoved za arest*) este de 800 BGN.

Articolul 24 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor prevăzute în [Decretul privind combaterea comportamentelor antisociale](#) (*Ukaza za borba s drebnoto huliganstvo*) este de 500 BGN.

Articolul 25 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor de *exequatur* este de 500 BGN.

Articolul 26 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor prin delegare, în cazul în care avocatul nu este implicat în întreaga cauză, este de 500 BGN.

Articolul 27 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică ale unui martor în temeiul articolului 122 din [Codul de procedură penală](#) (*Nakazatelno-protsestualniya kodeks*), în cazul în care avocatul nu este implicat în întreaga cauză, este de 500 BGN.

Articolul 28 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor de arestare preventivă, în cazul în care avocatul nu este implicat în întreaga cauză, este de 900 BGN.

Articolul 29 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor privind concursul de infracțiuni este de 600 BGN.

Articolul 30 Onorariul minim pentru redactarea cererii menționate la articolul 368 din [Codul de procedură penală](#) este de 800 BGN.

Articolul 31 alineatul (1) Onorariul pentru apărarea unei părți în faza de rejudecare a cauzei nu poate fi mai mic decât onorariul minim prevăzut pentru un proces în fața unei singure instanțe.

(2) Pentru redactarea unei cereri de rejudecare fără prezentarea în instanță, onorariul minim este de 3/4 din onorariul minim prevăzut la alineatul (1).

Articolul 32 Onorariul minim pentru apărare în cadrul unei proceduri de executare a unei hotărâri pronunțate de o instanță străină în temeiul articolului 457 alineatul (2) din [Codul de procedură penală](#) este echivalent cu jumătate din onorariul minim pentru o instanță, în funcție de tipul și de gravitatea pedepsei.

Articolul 33 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor prevăzute de [Legea privind combaterea comportamentelor antisociale ale minorilor și copiilor](#) (*Zakon za borba s protivooobshtestvenite proyavi na maloletni i nepalnoletni*) este de 500 BGN.

Articol 34 (nou în SG nr. 28/2014; modificat în SG nr. 84/2016; abrogat în SG nr. 88/2022).

Articolul 35 Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică în cadrul procedurilor prevăzute în [Legea privind azilul și refugiații](#) (*Zakona za ubezhishteto i bezhantsite*) este de 600 BGN.

Articolul 35a Onorariul minim pentru reprezentarea în instanță, apărarea și asistența juridică ale unui deținut în temeiul [Legii privind Ministerul Afacerilor Interne](#) este de 300 BGN.

Articolul 36 Onorariul minim pentru reprezentare și asistență în cadrul procedurilor de mediere în materie civilă și comercială este de 1/3 din onorariul prevăzut la articolul 7.

Executorii judecătorești

Din 2006, executorii judecătorești din Bulgaria sunt executori judecătorești privați și de stat. Tarifele legale se aplică ambelor tipuri de executori judecătorești:

1. Începând din 2008, onorariile percepute de executorii judecătorești de stat sunt reglementate de secțiunea II din [Tariful pentru taxele de stat percepute de instanțe în temeiul Codului de procedură civilă](#).
2. Onorariile executorilor judecătorești privați sunt reglementate de articolul 78 din [Legea privind executorii judecătorești privați](#) (*Zakona za chastnite sadebni izpalniteli*) și de [Tariful pentru taxele și costurile de executare prevăzute în Legea privind executorii privați](#) (adoptată prin Decretul nr. 92 al Consiliului de Miniștri din 19 aprilie 2006).

Onorariile prevăzute în ambele tarife sunt aceleași.

Un executor judecătoresc privat percepe un onorariu suplimentar echivalent cu 50 % din onorariul standard pentru notificarea sau comunicarea actelor în zilele nelucrătoare și în zilele de sărbătoare, pentru trimiterea de citații prin poștă și pentru realizarea de copii ale reclamațiilor, notificărilor și documentelor.

Costuri fixe

Costuri fixe în cadrul procedurilor civile

Costuri fixe pentru părțile litigante în cadrul procedurilor civile

Începând din 2008, onorariile pentru procedurile civile sunt reglementate de secțiunea I din [Tariful pentru taxele de stat percepute de instanțe în temeiul Codului de procedură civilă](#), după cum urmează: Onorariul pentru:

- o acțiune civilă reprezintă 4 % din suma pretinsă, dar nu mai mic de 25 EUR.
- o cerere de despăgubiri morale este de până la 40 EUR, dar nu mai mic de 15 EUR.

- Cauzele privind desfacerea căsătoriei (inclusiv cele soluționate prin acordul soților): 2 % din valoarea totală pe trei ani a cotei fiecărei părți (în conformitate cu acordul privind împărțirea bunurilor matrimoniale și obligația de întreținere)
- titlul executoriu reprezintă 2 % din interesul material, dar nu mai puțin de 12,5 EUR
- pentru cauzele de adopție - 12,5 EUR
- pentru garantarea unei creanțe viitoare - 20 EUR
- pentru asigurarea probelor - 10 EUR
- pentru cauzele de insolvență - 25 EUR pentru un comerciant individual, 125 EUR pentru o întreprindere comercială

Etapă din cadrul procedurilor civile în care trebuie plătite costuri fixe

Fiecare parte trebuie să plătească în avans instanței costurile aferente serviciului solicitat. La cererea ambelor părți sau la inițiativa instanței, toate costurile se plătesc de către ambele părți sau de către una dintre părți, în funcție de circumstanțe. (articolul 76 din [Codul de procedură civilă](#)).

Costuri fixe în cadrul procedurilor penale

Costuri fixe pentru părțile litigante în cadrul procedurilor penale

Chestiunea costurilor și a onorariilor în cadrul procedurilor penale este reglementată de [Codul de procedură penală](#).

Articolul 187: Acoperirea costurilor

1. Costurile pentru procedurile penale sunt acoperite din sumele alocate din bugetul instituției competente, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
2. În cauzele penale care decurg dintr-o plângere depusă de victimă în instanță, petiționarul care inițiază o urmărire penală privată trebuie să plătească în avans quantumul costurilor judiciare. În cazul în care quantumul costurilor judiciare nu a fost plătit în avans, petiționarul care inițiază o urmărire penală privată trebuie să dispună de un termen de șapte zile pentru efectuarea plății avansului.
3. În cauzele care decurg dintr-o plângere depusă de victimă în instanță, costurile aferente cererilor de probatorii formulate de inculpat în instanță trebuie acoperite din bugetul instanței.

Costurile fixe în cadrul procedurilor penale (stabilite în Tariful nr. 1 privind [taxele de stat percepute de instanțe, parchete, serviciile de anchetă și Ministerul Justiției](#), modificat ultima dată în 2005) sunt următoarele:

- Pentru plângerile care dau naștere unor proceduri penale private inițiate de persoane fizice - 6 EUR
- Pentru urmăriri penale private în cadrul procedurilor penale - 2,5 EUR
- Pentru cererile de reabilitare atunci când un caz răămâne deschis - 3 EUR

Etapă din cadrul procedurilor civile în care trebuie plătite costurile fixe

Costurile descrise mai sus trebuie plătite în avans de către persoana care inițiază o urmărire penală privată (în conformitate cu [Codul de procedură penală](#)). În cazul în care aceste costuri nu sunt plătite în avans, partea trebuie să dispună de un termen de șapte zile pentru efectuarea plății avansului.

Costuri fixe în cadrul procedurilor constituționale

Costuri fixe pentru părțile litigante în cadrul procedurilor constituționale

1. Curtea Constituțională poate fi sesizată de cel puțin o cincime dintre membrii Parlamentului, de președinte, de Consiliul de Miniștri, de Curtea Supremă de Casație, de Curtea Administrativă Supremă și de procurorul general. Litigiile referitoare la competența prevăzută la alineatul (1) punctul 3 de la articolul precedent pot fi, de asemenea, formulate de consiliile locale.
2. În cazul în care Curtea Supremă de Casație sau Curtea Administrativă Supremă constată că legea este incompatibilă cu Constituția, acestea suspendă procedurile și sesizează Curtea Constituțională.
3. Ombudsmanul poate solicita Curții Constituționale să declare neconstituțională o lege care încalcă drepturile și libertățile cetățenilor.

Informații prealabile care trebuie furnizate de reprezentanții legali

Drepturile și obligațiile părților

Articolul 40 alineatul (3) din [Legea privind activitatea barourilor](#) prevede că „un avocat sau un avocat dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene își informează cu exactitate clientul cu privire la drepturile și obligațiile sale”. Nu există nicio obligație expresă pentru avocați de a-și informa clienții cu privire la costurile estimative ale procedurilor judiciare. În același timp, Codul deontologic al avocaților (*Etichniyat kodeks na advokatite*) prevede o astfel de obligație.

Surse privind costurile

Unde pot găsi informații referitoare la sursele privind costurile în Bulgaria?

O persoană fizică sau juridică care dorește să introducă o acțiune în justiție nu va putea afla o estimare a costurilor judiciare, deoarece nu există un site web oficial sau neoficial sau un alt organism public care să poată furniza astfel de informații în formă consolidată. Prin urmare, clienții se bazează în principal pe avocați pentru a-i informa cu privire la costurile implicate.

Cu toate acestea, cetățenii pot găsi reglementările cu privire la taxele și costurile judiciare și pot efectua propriile calcule pe mai multe site-uri publice. Acestea sunt: dreptul intern, site-ul Consiliului Suprem al Baroului, site-ul Consiliului Judiciar Suprem (*Visshiya sadeben savet*) și site-ul Biroului Național de Asistență Judiciară. Site-urile enumerate mai sus sunt disponibile în prezent numai în limba bulgară.

În ce limbi pot obține informații cu privire la sursele de costuri în Bulgaria?

Site-urile enumerate mai sus sunt disponibile în prezent numai în limba bulgară.

De unde se pot obține informații privind medierea?

Informații privind medierea sunt disponibile pe site-ul [Ministerului Justiției](#).

Unde pot găsi informații suplimentare privind costurile? Unde pot găsi informații cu privire la durata medie a diferitelor proceduri?

Rapoartele anuale și bianuale privind activitatea judiciară la toate nivelurile sunt disponibile pe site-ul [Consiliului Judiciar Suprem](#). Acestea conțin informații privind numărul de cauze soluționate în ultimele trei luni, șase luni, un an, doi ani sau mai mult. Departamentul de statistică al Consiliului Judiciar Suprem furnizează analize și informații cu privire la durata medie a procedurilor judiciare în materie civilă, penală și administrativă.

Unde pot găsi informații cu privire la costurile totale medii pentru un anumit tip de procedură judiciară?

Nu există informații publice oficiale.

Taxa pe valoarea adăugată

Cum sunt furnizate aceste informații? Care sunt ratele aplicabile?

TVA-ul este inclus în costuri (în conformitate cu tarifele și reglementările menționate mai sus).

Asistența judiciară

Pragul de venit aplicabil în materie de justiție civilă

[Legea privind asistența judiciară](#) (*Zakon za pravna pomosht*) nu face distincție între cauzele civile și cele penale (a se vedea mai jos):

Articolul 22 Asistența judiciară prevăzută la articolul 21 alineatele (1) și (3) este gratuită și se acordă:

1. persoanelor și familiilor care îndeplinesc cerințele pentru a beneficia de asistență lunară în conformitate cu articolele 9 și 10 din [Regulamentul de punere în aplicare a Legii privind asistența socială](#) (*Pravilnika za prilagane na zakona za sotsialno podpomagane*);
2. persoanelor și familiilor eligibile pentru a beneficia de asistență specifică pentru încălzire în sezonul rece anterior sau curent în care se furnizează încălzire;
3. persoanelor care utilizează servicii sociale sau integrate de sănătate și servicii sociale pentru îngrijirea rezidențială, femeilor însărcinate și mamelor expuse riscului de abandon al copiilor lor, care utilizează servicii sociale pentru prevenirea abandonului;
4. copiilor aflați în familii substitutive sau în familii ale rudelor în conformitate cu [Legea privind protecția copilului](#);
5. unui copil expus riscului în sensul [Legii privind protecția copilului](#);
6. persoanelor enumerate la articolele 143 și 144 din [Codul familiei](#), persoanelor cu vârsta sub 21 de ani și persoanelor cu vârsta de peste 21 de ani în ceea ce privește obligațiile de întreținere aferente înainte de împlinirea vârstei de 21 de ani, în conformitate cu [Regulamentul \(CE\) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere](#) (JO L 7/1, 10.1.2009) și [Convenția privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei](#) (JO L 192/51, 22.7.2011);
7. victimelor violenței domestice sau ale abuzurilor sexuale ori ale traficului de persoane care nu dispun de mijloacele necesare sau nu doresc să facă apel la servicii de apărare juridică;
8. persoanelor care au solicitat sau cărora li s-a acordat protecție internațională sau protecție temporară în temeiul [Legii privind azilul și refugiații](#) și pentru care furnizarea de asistență judiciară nu se bazează pe niciun alt temei juridic;
9. unui cetățean străin care a făcut obiectul unei măsuri administrative coercitive și unui cetățean străin care este cazat într-un centru special de cazare temporară pentru străini în temeiul [Legii privind cetățenii străini din Republica Bulgaria](#) (*Zakona za chuzhdentsite v republika balgaria*) și care nu dispune de mijloacele necesare sau nu dorește să fie apărat de un avocat;
10. persoanelor cărora li s-a refuzat statutul de apatrid în Bulgaria sau persoanelor cu privire la care procedura de acordare a statutului de apatrid în temeiul [Legii privind cetățenii străini din Republica Bulgaria](#) a fost încheiată, care nu dispun de mijloacele financiare necesare pentru a plăti un avocat, dar doresc să facă acest lucru;
11. persoanelor pentru care se solicită tutelă, precum și persoanelor aflate sub tutelă;
12. persoanelor cu dizabilități care beneficiază de ajutor lunar în temeiul [Legii privind persoanele cu dizabilități](#) (*Zakona za horata s uvrezhdaniya*) al căror venit lunar nu este suficient pentru a plăti serviciile unui avocat.

(2) În cazurile menționate la alineatul (1) punctele 7, 10, 9 și 12, Biroul Național de Asistență Judiciară (NBPP) (*Natsionalno byuro za pravna pomosht*) decide cu privire la acordarea asistenței judiciare, ținând seama de circumstanțele menționate la articolul 23 alineatul (3), stabilite prin documente emise de autoritățile competente relevante, și de pragul de sărăcie stabilit în Bulgaria.

(3) Faptele și circumstanțele menționate la alineatul (1) se stabilesc pe baza documentelor emise de autoritățile competente relevante și pe baza unui model de declarație privind familia și starea materială ale persoanei, aprobat de NBPP.

(4) În cazul în care persoanele care solicită asistență judiciară nu justifică circumstanțele menționate la alineatul (1), NBPP decide cu privire la acordarea asistenței judiciare, ținând seama de circumstanțele menționate la articolul 23 alineatul (3), stabilite prin documente emise de autoritățile competente relevante, și de pragul de sărăcie stabilit în Bulgaria.

(5) În cazurile în care asistența judiciară este acordată de NBPP, informațiile menționate la alineatele (2) și (3) se colectează din oficiu, iar Biroul obține documentele necesare în format electronic de la autoritățile competente relevante. Solicitantul asistenței judiciare trebuie să furnizeze dovezi cu privire la veniturile sale prin intermediul

unui document sau să își dea acordul pentru ca informațiile cu privire la veniturile sale să fie solicitate din oficiu de la autoritățile competente.

Articolul 23 alineatul (1) Sistemul de asistență judiciară prevăzut la articolul 21 alineatul (2) include cazurile în care legea impune prezența unui avocat al apărării sau a unui avocat asistent ori reprezentarea.

(2) Sistemul de asistență judiciară include, de asemenea, cazurile în care persoana trimisă în judecată, pârâtul sau partea într-o cauză penală, civilă sau administrativă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un avocat, dorește să aibă un avocat și interesele justiției impun acest lucru. În astfel de cazuri, persoana nu este obligată să ramburseze costul asistenței judiciare.

(3) În cauzele civile și administrative, asistența judiciară se acordă atunci când, pe baza dovezilor furnizate de autoritățile competente relevante, instanța sau președintele NBPP stabilește că partea în cauză nu dispune de mijloace pentru a plăti onorariul avocatului. Instanța sau președintele NBPP ia o decizie în acest sens, ținând seama de:

1. venitul părții în cauză sau al familiei acesteia;
2. patrimoniul părții în cauză, atestat printr-o declarație;
3. situația matrimonială a persoanei în cauză;
4. starea de sănătate;
5. statutul profesional;
6. vârsta;
7. alte circumstanțe.

(4) În cauzele penale, constatarea faptului că persoana trimisă în judecată sau inculpatul nu dispune de mijloace pentru plata onorariului avocatului se face de către organul care conduce procedura, în funcție de situația financiară a persoanei în cauză stabilită din oficiu și de circumstanțele prevăzute la alineatul (3) punctele 1, 3, 4, 5, 6 și 7. În cazul unei persoane fizice care introduce o acțiune în justiție, al unui reclamant în cadrul unei proceduri civile, al unui pârât în cadrul unei proceduri civile și al unui petiționar care inițiază o urmărire penală privată în cadrul unei proceduri penale, constatarea se face în conformitate cu procedura prevăzută la alineatul (3).

Pragul de venit aplicabil în materie de justiție penală pentru inculpați

Următoarele criterii se aplică în plus față de cele stabilite pentru cauzele penale (articolul 22 din [Legea privind asistența judiciară](#) menționat mai sus):

Articolul 23

1. Sistemul de asistență judiciară [menționat la articolul 31 alineatul (3)] include cazurile în care reprezentarea legală sau apărarea juridică este obligatorie.
2. Sistemul de asistență judiciară include, de asemenea, cazurile în care un suspect, o persoană trimisă în judecată, un inculpat, un pârât sau o parte într-o cauză penală, civilă sau administrativă nu poate plăti pentru asistența acordată de un avocat, dorește să beneficieze de o astfel de asistență și interesele justiției impun acest lucru.
3. În cauzele penale, aprecierea faptului că persoana trimisă în judecată sau inculpatul nu dispune de mijloace pentru plata onorariului avocatului se face de către organul care conduce procedura, în funcție de situația financiară a persoanei în cauză stabilită din oficiu și de circumstanțele prevăzute la alineatul (3) punctele 1, 3, 4, 5, 6 și 7. În cazul unei persoane fizice care introduce o acțiune în justiție, al unui reclamant în cadrul unei proceduri civile, al unui pârât în cadrul unei proceduri civile și al unui petiționar care inițiază o urmărire penală privată în cadrul unei proceduri penale, constatarea se face în conformitate cu procedura prevăzută la alineatul (3).

Pragul de venit aplicabil în materie de justiție penală pentru victime

În cadrul procedurilor penale, pragul aplicabil este același ca cel aplicabil altor părți (a se vedea mai sus).

Alte condiții pentru acordarea de asistență judiciară victimelor

Nu există dispoziții speciale în legislație cu privire la victimele unor infracțiuni. Se aplică normele generale privind asistența judiciară în cadrul procedurilor penale (articolele 22 și 23 din [Legea privind asistența judiciară](#)).

Alte condiții pentru acordarea de asistență judiciară persoanelor trimise în judecată

Nu există dispoziții speciale privind acordarea de asistență judiciară părților. Se aplică normele generale privind asistența judiciară în cadrul procedurilor penale (articolele 22 și 23 din [Legea privind asistența judiciară](#)).

Proceduri judiciare gratuite

Articolul 83 din [Codul de procedură civilă](#) privind: exceptarea de la plata taxelor și costurilor

Articolul 83 alineatul (1) Taxele și cheltuielile judiciare nu trebuie plătite:

1. de către reclamantii care sunt lucrători, angajați și membri ai unor cooperative, în cazul acțiunilor privind raporturile de muncă;
2. în cazul cererilor privind pensia de întreținere;
3. în cazul acțiunilor introduse de un procuror;
4. de către reclamantii, în acțiunile în materie delictuală, atunci când infracțiunea a fost constatată printr-o hotărâre care are autoritate de lucru judecat;
5. de către reprezentanții speciali, desemnați de instanță, ai unei părți a cărei adresă este necunoscută.
6. (nou în SG nr. 102/2022) de către o parte careia i s-a acordat asistență judiciară în cadrul procedurii în condițiile prevăzute la articolul 23 alineatul (2) din [Legea privind asistența judiciară](#).

(2) Persoanele fizice în privința cărora instanța stabilește că nu dispun de mijloace suficiente sunt exceptate de la plata taxelor și cheltuielilor judiciare. În cazul unei cereri de exceptare, instanța ține seama de:

1. veniturile persoanei și ale familiei acesteia;
2. patrimoniul părții în cauză, atestat printr-o declarație;
3. situația matrimonială a persoanei în cauză;
4. starea de sănătate;
5. statutul profesional;
6. vârsta;
7. alte circumstanțe stabilite.

(3) În cazurile menționate la alineatele (1) și (2), costurile judiciare se plătesc din sumele alocate din bugetul instanței.

Articolul 84 din [Codul de procedură civilă](#): Exceptare în cazuri speciale:

Sunt exceptate de la plata taxelor de stat, dar nu și de la plata costurilor judiciare:

1. statul și instituțiile statului, cu excepția cazurilor care implică proprietatea privată a statului și creanțele și drepturile private ale statului
2. Crucea Roșie din Bulgaria (*Balgarski cherven krast*)
3. municipalitățile, cu excepția creanțelor private ale municipalităților și a drepturilor de proprietate asupra proprietății private ale municipalităților

Când partea căzută în pretenții trebuie să suporte costurile părții care are câștig de cauză?

Cauze civile

Articolul 78 din [Codul de procedură civilă](#): Obligarea la plata costurilor judiciare

Articolul 78 alineatul (1) Costurile suportate de reclamant [inclusiv costurile aferente procedurii și onorariul avocatului (în cazul în care partea a avut un avocat)] trebuie plătite de pârât proporțional cu suma acordată din pretenție.

(2) În cazul în care conduita pârâtului nu a constituit un motiv pentru intentarea acțiunii, iar acesta acceptă pretenția reclamantului, costurile sunt suportate de reclamant.

(3) Pârâtul are, de asemenea, dreptul de a-și recupera costurile proporțional cu partea din pretenție respinsă.

(4) (completat în SG nr. 11/2023, în vigoare din 1 iulie 2024) pârâtul are, de asemenea, dreptul la recuperarea costurilor în cazul încetării procedurii, cu excepția cazului în care încetarea rezultă dintr-un acord între părți, caz în care se aplică alineatul (9).

(5) În cazul în care onorariul plătit de o parte unui avocat este excesiv în raport cu complexitatea reală de drept și de fapt a cauzei, instanța poate, la cererea părții adverse, să impună obligația de plată a unui quantum mai mic al costurilor, proporțional cu activitatea desfășurată, dar nu mai mic decât quantumul minim stabilit în conformitate cu articolul 36 din [Legea privind activitatea barourilor](#).

(6) Dacă o cauză este soluționată în favoarea unei părți care este exceptată de la plata taxelor de stat sau a costurilor aferente procedurii, partea condamnată plătește toate taxele și cheltuielile datorate. Sumele respective trebuie plătite instanței.

(7) Dacă o cauză este soluționată în favoarea unei părți căreia i s-a acordat asistență judiciară, onorariul avocatului trebuie plătit de Biroul Național de Asistență Judiciară, proporțional cu partea din pretenție admisă sau respinsă. Dacă respectiva cauză este soluționată în defavoarea părții căreia i s-a acordat asistență judiciară în temeiul articolului 23 alineatul (2) din [Legea privind asistența judiciară](#), partea respectivă este răspunzătoare pentru plata costurilor judiciare proporțional cu partea din pretenție admisă sau respinsă, cu excepția costurilor asistenței judiciare acordate.

(8) (modificat în SG nr. 8/2017) Persoanele juridice sau comercianții individuali au, de asemenea, obligația de plăti o taxă suplimentară în quantumul stabilit de instanță, în cazul în care au fost apărați de un avocat. Quantumul taxei care trebuie plătită nu poate depăși quantumul maxim pentru tipul de cauză stabilit în conformitate cu articolul 37 din [Legea privind asistența judiciară](#).

(9) (completat în SG nr. 11/2023, în vigoare din 1 iulie 2024) Dacă respectiva cauză se soluționează pe cale amiabilă, jumătate din taxele de stat plătite se rambursează reclamantului, iar în cazul în care soluționarea cauzei este rezultatul unui acord încheiat în cadrul unei proceduri de mediere în temeiul articolelor 140a și 140b sau în cazul în care procedura în cauză se încheie ca urmare a retragerii sau a abandonării pretenției în urma acordului de soluționare pe cale amiabilă, reclamantului i se rambursează 75 % din taxele de stat plătite. Costurile aferente procedurii și acordului de soluționare pe cale amiabilă sunt suportate de părți, cu excepția cazului în care se convine altfel.

(10) Un terț care participă la procedură nu este obligat la plata costurilor judiciare, ci este obligat la plata costurilor pe care le-a generat în cadrul procedurii.

(11) În cazul în care procurorul este parte în cadrul procedurii, costurile datorate sunt suportate sau plătite de către stat.

Cauze penale

[Codul de procedură penală](#) (*Nakazatelno-protsesualen kodeks*) — costuri și onorarii

Articolul 187 Acoperirea costurilor

Articolul 187 alineatul (1) Costurile procedurilor penale sunt acoperite din sumele alocate din bugetul instituției în cauză, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(2) În cauzele penale care decurg dintr-o plângere depusă de victimă în instanță, petiționarul care inițiază o urmărire penală privată trebuie să plătească în avans quantumul costurilor judiciare; în cazul neefectuării plății i se acordă părții un termen de șapte zile pentru efectuarea plății.

(3) În cauzele care decurg dintr-o plângere depusă de victimă în instanță, costurile aferente cererilor de probatorii formulate de pârât în instanță trebuie plătite din bugetul instanței.

Articolul 188 Stabilirea costurilor

Articolul 188 alineatul (1) Costurile judiciare sunt stabilite de instanță sau de organismul care răspunde de procedura preliminară.

(2) Remunerarea martorilor care sunt lucrători sau angajați se stabilește de către instanță sau de către organismul însărcinat cu procedura preliminară.

Articolul 189 Decizia privind costurile

Articolul 189 alineatul (1) Instanța se pronunță cu privire la costurile judiciare în hotărâre sau în ordonanță.

(2) Costul aferent serviciilor unui interpret în cadrul procedurilor preliminare este suportat de autoritatea competentă, în timp ce costul aferent serviciilor unui interpret în cadrul procedurilor judiciare este suportat de instanță.

(3) În cazul în care inculpatul este găsit vinovat, instanța îl obligă la plata tuturor costurilor judiciare, inclusiv a onorariilor avocaților și a altor cheltuieli pentru un avocat din oficiu, precum și a oricăror cheltuieli suportate de petiționarul care inițiază o urmărire penală privată și de reclamantul dintr-o cauză civilă, în cazul în care a fost formulată o cerere în acest sens. În cazul în care sunt condamnați mai mulți inculpați, instanța stabilește proporția pe care trebuie să o plătească fiecare persoană.

(4) În cazul în care inculpatul este achitat de unele dintre capete de acuzare, instanța îi obligă la plata exclusiv a costurilor judiciare aferente capetelor de acuzare pentru care a fost găsit vinovat.

Articolul 190: Decizia privind costurile

Articolul 190 alineatul (1) În cazul în care inculpatul nu este găsit vinovat sau în cazul în care procedura penală este încetată, costurile judiciare aferente cauzelor cu caracter general sunt suportate de stat, iar costurile judiciare aferente acțiunilor introduse în instanță de către victimă sunt suportate de petiționarul care a inițiat o urmărire penală privată.

(2) Instanța de prim grad de jurisdicție emite un titlu executoriu cu privire la costurile judiciare care trebuie plătite.

Onorariile martorilor experți

[Codul de procedură civilă](#) stabilește o regulă generală privind onorariile martorilor experți.

Stabilirea costurilor

Articolul 75 Remunerația martorilor este stabilită de instanță în funcție de timpul implicat și de costurile suportate, iar onorariile martorilor experți sunt stabilite de instanță în funcție de activitatea desfășurată și de costurile suportate.

[Regulamentul nr. N-1 din 14 februarie 2023 privind înregistrarea, calificările și onorariile martorilor care sunt experți](#)

Articolul 1 alineatul (1) Prezentul regulament stabilește:

1. procedura și termenele pentru propunerile de includere și de modificare a listelor de profesioniști aprobați în calitate de martori experți;
2. condițiile care trebuie îndeplinite de către profesioniștii autorizați în calitate de martori experți;
3. condițiile și procedura de stabilire a remunerației martorilor experți;
4. norme privind dreptul de acces la sistemul informațional al Registrului unic al martorilor experți și la datele introduse în acesta.

(2) Prezentul regulament se aplică martorilor experți numiți de autoritățile judiciare, de autoritățile responsabile cu procedurile preliminare și de autoritățile responsabile cu procedurile de executare.

Articolul 23 alineatul (1) Pentru stabilirea taxei, organismul care a comandat raportul de expertiză ia în considerare și evaluează următoarele aspecte:

1. complexitatea și specificitatea sarcinilor care trebuie îndeplinite;
2. competența și nivelul de calificare ale expertului;
3. timpul necesar pentru întocmirea raportului de expertiză;
4. volumul activităților desfășurate;
5. costurile necesare pentru efectuarea raportului de expertiză, cum ar fi utilizarea de materiale, consumabile, instrumente, echipamente etc.;
6. alte condiții relevante pentru plata activităților desfășurate, inclusiv termenele, activitățile desfășurate în zilele de weekend și în zilele de sărbători legale.

(2) Circumstanțele menționate la alineatul (1) sunt stabilite de organismul care a numit martorul expert pe baza unei fișe de pontaj furnizate de martorul expert în conformitate cu anexa nr. 2. Atunci când analizează și evaluează circumstanțele menționate la alineatul (1), fișa de pontaj nu impune niciun fel de obligații pentru autoritatea care a numit martorul expert.

(3) În cazul în care raportul de expertiză este întocmit de un expert angajat al Ministerului Afacerilor Interne, costurile cu forța de muncă, consumabilele și cheltuielile indirecte se stabilesc pe baza unui model de fișă de pontaj aprobat prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(4) În cazul în care raportul de expertiză este întocmit de mai mulți martori experți, onorariul menționat la alineatul (1) se plătește fiecărui martor expert.

(5) În cazul în care expertul martor nu prezintă niciun document justificativ, costurile sunt plătite la discreția autorității care a numit martorul expert.

Articolul 24 alineatul (1) Pentru fiecare oră lucrată efectiv, se plătește un onorariu de 3 % din salariul minim în Bulgaria la momentul solicitării raportului de expertiză.

(2) Numărul de ore efectiv lucrate se stabilește pe baza fișei de pontaj menționate în anexa nr. 2 sau pe baza contului menționat la articolul 23 alineatul (3).

Articolul 25 alineatul (1) În cazul unor rapoarte de expertiză deosebit de complexe și specifice, furnizate de experți cu înaltă calificare, onorariul se poate majora cu până la 100 %.

(2) În cazul în care raportul de expertiză trebuie să fie prezentat în zilele de weekend sau în zilele de sărbători legale, acest aspect se menționează în actul pentru comandarea raportului de expertiză.

(3) Remunerația poate fi majorată de la 75 % la 150 % pentru rapoartele experților prezentate în zilele de weekend și de la 100 % la 200 % pentru rapoartele experților prezentate în zilele de sărbători legale.

Articolul 26 alineatul (1) Raportul de expertiză este prezentat împreună cu o fișă de pontaj, însoțită de documente justificative privind costurile suportate sau de modelul de fișă de pontaj menționat la articolul 23 alineatul (3).

(2) Nu sunt recunoscute drept cheltuieli, cu excepția cazurilor menționate la articolul 23 alineatul (1) punctul (6) – rămânând la latitudinea autorității împuternicite să facă numiri:

1. costul călătoriei cu avionul, cu excepția cazului în care misiunea se desfășoară în străinătate;
2. cheltuieli de călătorie fără prezentarea unui bilet sau a unui alt document care să justifice costurile suportate;
3. costurile pentru cazare care depășesc suma de 50 BGN.

(3) În cazul în care organismul care a comandat raportul de expertiză consideră că există motive pentru majorarea onorariului stabilit inițial, acesta stabilește un onorariu final.

(4) În cazul în care expertul nu prezintă o fișă de pontaj sau în cazul în care organismul care a comandat raportul de expertiză nu consideră că există motive pentru o majorare a remunerației, onorariul rămâne în cuantumul stabilit inițial.

Articolul 27 alineatul (1) Onorariul și cheltuielile expertului menționate la articolul 18 se plătesc pe baza unui ordin scris emis de autoritatea care i-a desemnat. Sumele se plătesc prin transfer bancar în termen de 60 de zile de la acceptarea raportului martorului expert.

(2) Sumele se plătesc în avans sau din bugetul organismului care a numit martorul expert. Sumele se plătesc după prezentarea de către martorul expert a unui document care conține cerințele enumerate la articolul 7 din Legea contabilității.

(3) În cazul în care organismul care a comandat raportul de expertiză refuză să accepte concluzia expertului din motive pentru care expertul este responsabil, onorariul fix nu se plătește. Refuzul se justifică.

(4) Organismul care a numit expertul poate, în cazul în care se aplică unul dintre motivele menționate la articolul 23 alineatul (1), să modifice cuantumul onorariului datorat expertului. Modificările efectuate trebuie justificate.

Articolul 28 alineatul (1) în cazul în care martorul expert este numit la cererea părților care nu sunt exceptate de la plata costurilor judiciare, onorariul se stabilește în prealabil și se plătește un avans în contul organismului care numește martorul expert.

(2) În cazurile în care părțile sunt exceptate de la plata costurilor judiciare, se stabilește o taxă inițială în conformitate cu articolul 24 alineatul (1).

(3) În cazurile menționate la alineatul (1), poate fi stabilită, de asemenea, o taxă inițială la un nivel minim, la discreția autorității care a comandat raportul de expertiză.

(4) De asemenea, se stabilește o taxă în cazul în care raportul martorului expert este completat verbal.

(5) În cazurile în care, după numirea unui martor expert, procedurile preliminare sunt încredințate unui alt organ de anchetă, remunerația și cheltuielile expertului sunt stabilite de organismul care a acceptat raportul martorului expert.

Articolul 29 În cazul în care există motive pentru o reducere a cuantumului onorariului stabilit inițial, organismul care a comandat raportul martorului expert se stabilește un onorariu final. Orice reducere a onorariului trebuie motivată.

Articolul 30 Cheltuielile de deplasare, de ședere și de cazare ocazionate de întocmirea raportului se plătesc din avansul plătit sau, respectiv, din buget.

Articolul 31 alineatul (1) Martorul expert își începe activitatea după plata unui avans pentru acoperirea costului serviciilor sale.

(2) Remunerația martorului expert nu poate fi condiționată sau corelată cu rezultatul cauzei.

Articolul 32 Fondurile utilizate de autoritățile judiciare pentru a acoperi remunerația și cheltuielile necesare ale martorilor experți sunt supravegheate de Consiliul Judiciar Suprem.

Onorariile traducătorilor și interpreților

Cauze civile

Normele privind martorii experți se aplică și interpreților - a se vedea mai sus.

Cauze penale

[Codul de procedură penală](#) Articolul 189 alineatul (2)

Costul aferent serviciilor unui interpret în cadrul procedurilor preliminare este suportat de autoritatea competentă, în timp ce costul aferent serviciilor unui interpret în cadrul procedurilor judiciare este suportat de

instanță.

■ Ultima actualizare: 12/08/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.